ЦЕРАТИЦИТ БЪЛГАРИЯ АД
Индивидуален финансов отчет
31 декември 2016 г.

Отчет за финансовото състояние

	Пояснение	31 декември 2016 '000 лв.	31 декември 2015 '000 лв.
Активи			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	5	8 952	9 229
Инвестиции в дъщерни дружества	6	1 500	1 500
Нематериални активи	7	1 316	569
Активи по отсрочени данъци	8	104	112
Нетекущи активи		**11 872**	**11 410**
Текущи активи			
Материални запаси	9	11 895	12 035
Търговски вземания	10	1 251	841
Краткосрочни вземания от свързани лица	30	13 305	11 857
Други вземания	11	125	295
Пари и парични еквиваленти	12	4 613	6 406
Текущи активи		**31 189**	**31 434**
Общо активи		**43 061**	**42 844**

Съставил: Диляна Стоянова **Изпълнителен директор: Димитър Радев**

Дата: 06.03.2017 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 22.03.2017 г.:

Марий Апостолов
Управител

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 032 ГРАНТ ТОРНТОН ООД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 7 до стр. 44 представляват неразделна част от него.

ЦЕРАТИЦИТ БЪЛГАРИЯ АД
Индивидуален финансов отчет
31 декември 2016 г.

Отчет за финансовото състояние (продължение)

	Пояснение	31 декември 2016 '000 лв.	31 декември 2015 '000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	13.1	16 088	16 088
Общи резерви		6 203	6 203
Други резерви	13.2	2 032	2 032
Неразпределена печалба		13 138	14 423
Общо собствен капитал		**37 461**	**38 746**
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	14.2	228	219
Нетекущи пасиви		**228**	**219**
Текущи пасиви			
Търговски задължения	15	185	116
Краткосрочни задължения към свързани лица	30	3 179	2 230
Задължения за данъци върху дохода		128	9
Пенсионни и други задължения към персонала	14.2	963	1 000
Други задължения	16	917	524
Текущи пасиви		**5 372**	**3 879**
Общо пасиви		**5 600**	**4 098**
Общо собствен капитал и пасиви		**43 061**	**42 844**

Съставил: Диляна Стоянова **Изпълнителен директор: Димитър Радев**

Дата: 06.03.2017 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 22.03.2017 г.:

Марий Апостолов
Управител

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 032 ГРАНТ ТОРНТОН ООД

ЦЕРАТИЦИТ БЪЛГАРИЯ АД
Индивидуален финансов отчет
31 декември 2016 г.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Приходи от продажби	17	45 271	43 889
Други приходи	18	1 199	1 214
Разходи за материали	19	(9 354)	(9 773)
Разходи за външни услуги	20	(6 997)	(6 970)
Разходи за персонала	14.1	(7 981)	(7 949)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	5, 7	(2 806)	(2 219)
Други разходи	21	(1 153)	(898)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		559	1 000
Други суми с корективен характер		(334)	187
Себестойност на продадените материали и стоки		(4 803)	(4 635)
Печалба от продажба на нетекущи активи	22	74	983
Печалба от оперативна дейност		**13 675**	**14 829**
Приходи от лихви	23	191	418
Приходи от дивиденти	28	588	486
Други финансови позиции, нетно	25	(4)	76
Печалба преди данъци		**14 450**	**15 809**
Разход за данъци	26	(1 436)	(1 510)
Печалба за годината		**13 014**	**14 299**
Общо всеобхватен доход за годината		**13 014**	**14 299**
Доход на акция	27	**0,81 лв.**	**0,89 лв.**

Съставил: Диляна Стоянова

Дата: 03.03.2017 г.

Изпълнителен директор: Димитър Радев

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 22.03.2017 г.:

Марий Апостолов
Управител

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 032 ГРАНТ ТОРНТОН ООД

ЦЕРАТИЦИТ БЪЛГАРИЯ АД
Индивидуален финансов отчет
31 декември 2016 г.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са в '000 лв	Акционерен капитал	Общи резерви	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2016 г.	**16 088**	**6 203**	**2 032**	**14 423**	**38 746**
Дивиденти	-	-	-	(14 299)	(14 299)
Сделки със собствениците	**-**	**-**	**-**	**(14 299)**	**(14 299)**
Печалба за годината	-	-	-	13 014	13 014
Общо всеобхватен доход за годината	**-**	**-**	**-**	**13 014**	**13 014**
Салдо към 31 декември 2016 г.	**16 088**	**6 203**	**2 032**	**13 138**	**37 461**

Съставил: Диляна Стоянова

Дата: 06.03.2017 г.

Изпълнителен директор: Димитър Радев

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 22.03.2017 г.:

Марий Апостолов
Управител

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 032 ГРАНТ ТОРНТОН ООД

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към финансовия отчет от стр. 7 до стр. 44 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са в '000 лв	**Акционерен капитал**	**Общи резерви**	**Други резерви**	**Неразпределена печалба**	**Общо собствен капитал**
Салдо към 1 януари 2015 г.	**16 088**	**6 203**	**2 032**	**15 143**	**39 466**
Дивиденти	-	-	-	(15 019)	(15 019)
Сделки със собствениците	**-**	**-**	**-**	**(15 019)**	**(15 019)**
Печалба за годината	-	-	-	14 299	14 299
Общо всеобхватен доход за годината	**-**	**-**	**-**	**14 299**	**14 299**
Салдо към 31 декември 2015 г.	**16 088**	**6 203**	**2 032**	**14 423**	**38 746**

Съставил: Диляна Стоянова

Изпълнителен директор: Димитър Радев

Дата: 06.03.2017 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 22.03.2017 г.:

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 032 ГРАНТ ТОРНТОН ООД

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор отговорен за одита

ЦЕРАТИЦИТ БЪЛГАРИЯ АД
Индивидуален финансов отчет
31 декември 2016 г.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		45 958	41 870
Плащания към доставчици		(18 940)	(22 809)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(7 716)	(7 588)
Плащания за данък върху дохода		(1 340)	(1 634)
Други плащания		(51)	(70)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		**17 911**	**9 769**
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	5	(2 367)	(3 026)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		79	1 068
Предоставени заеми	32	(12 712)	-
Постъпления от лихви		193	453
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		**(14 807)**	**(1 505)**
Финансова дейност			
Плащания за дивиденти	28, 32	(4 910)	(5 826)
Нетен паричен поток от финансова дейност		**(4 910)**	**(5 826)**
Печалба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти		13	33
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		**(1 793)**	**2 471**
Пари и парични еквиваленти в началото на периода		6 406	3 935
Пари и парични еквиваленти в края на периода	12	**4 613**	**6 406**

Съставил: Диляна Стоянова **Изпълнителен директор: Димитър Радев**

Дата: 06.03.2017 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 22.03.2017 г.:

Марий Апостолов
Управител

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
София
Рег. № 032
ГРАНТ ТОРНТОН ООД

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

ЦЕРАТИЦИТ БЪЛГАРИЯ АД (Дружеството) е акционерно дружество, регистрирано в съответствие с Търговския закон, със седалище и адрес на управление град Габрово, бул. Столетов 157.

Основният предмет на дейност на Дружеството е развойна и производствена дейност за металорежещи, металообработващи и специализирани инструменти, нестандартно оборудване, инженерингови услуги, стоки за бита, търговия в страната и чужбина.

Системата на управление е двустепенна. Органите на управление са Надзорен и Управителен съвет. Членовете на Надзорния съвет са: Тиери Волтер, Джон О Хара и Андреас Олтхофф.

Членовете на Управителния съвет са: Димитър Радев Радев (Изпълнителен директор), Димитър Николов Серафимов и Красимир Борисов Георгиев.

Регистрираният акционерен капитал към 31 декември 2016 г. възлиза на 16 088 хил. лв. и е разпределен в 16 088 000 броя поименни акции, всяка с номинална стойност от 1 лв. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Дружеството.

Структурата на акционерния капитал към 31.12.2016 г. е следната:

	%
Ceratizit S.A.– Luxembourg	99.87
Физически лица	0.13
	100

Съгласно решение на Общото събрание от 02.06.2016 г. печалбата от 2015 г. в размер на 14 299 033,56 лева беше изплатена като дивиденти на акционерите на Дружеството.

Към 31.12.2016 г. дружеството има 548 души персонал.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2015 г.), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети".

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия индивидуален финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството, Съветът на директорите очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

МСС 1 „Представяне на финансови отчети" (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
Тези изменения засягат 4 стандарта:

- МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности" относно методи на отписване;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване" относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица" относно дисконтови проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане" относно оповестяване на информация.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Нови стандарти, изменения и разяснения, които не са приети или представени по-долу, нямат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

МСФО 2 „Плащане на базата на акции" (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
МСФО 4 „Застрахователни договори" (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 „Финансови инструменти" в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 „Финансови инструменти" (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети" и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия" (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети", МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия" и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия" – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени" в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти" в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти" (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 16 „Лизинги" в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

МСС 7 „Отчети за паричните потоци" (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

МСС 12 „Данъци върху дохода" (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Дружеството не очаква съществени ефекти от прилагането на новите стандарти.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения индивидуален финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети" (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

а) прилага счетоводна политика ретроспективно;

б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или

в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

През 2016 г. не са представени два сравнителни периода, защото Дружеството не е променяло финансовата информация, представена в предишни периоди.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Валутният борд в България е въведен на 1 юли 1997 г. в изпълнение на препоръките на Международния Валутен Фонд (МВФ) и първоначално стойността на българския лев бе фиксирана към стойността на германската марка в съотношение 1:1. След въвеждането на еврото българският лев бе фиксиран към еврото в съотношение 1 евро = 1.95583 лв.

4.5. **Приходи**

Приходите включват приходи от продажба на продукция, стоки и предоставяне на услуги. Приходите от основните продукция, стоки и услуги са представени в пояснение 17.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включва данък добавена стойност.

Дружеството често сключва сделки, които включват продажбата на няколко вида продукти и услуги. Дружеството прилага критериите за признаване на приход, представени по-долу, за всеки отделен компонент от такъв вид сделка за продажба, за да отрази нейната същност. Полученото възнаграждение от такъв вид сделка за продажба, се разпределя между отделните компоненти, оценени по справедлива стойност.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Дружеството, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента.

4.5.1. **Приходи от продажба на готова продукция**

Продажбата на готова продукция включва продажба на стругарски ножове и ротационни инструменти, затегателни елементи и отрезни и специални инструменти, инструментодържачи, ножове, специални сборни инструменти и други. Приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.5.2. **Приходи от продажба на стоки**

Продажбата на стоки включва продажба на стоки, доставени от групата Цератицит в Австрия, Люксембург, Германия, Италия, Франция. Приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.5.3. **Приходи от предоставяне на услуги**

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват: механична обработка на автомобилни части, термообработка, оксидация, цементация, обработка на пясък, маркиране, нитриране, никелиране и други.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.5.4. **Приходи от лихви и дивиденти**

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденти се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.6. **Оперативни разходи**

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.7. **Разходи за лихви**

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Разходите за лихви следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи".

4.8. **Нематериални дълготрайни активи**

Нематериални активи включват програмни продукти. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка.
Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното признаване, се признават в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на тяхното възникване, освен ако има вероятност те да спомогнат на актива да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически изгоди и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези две условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- софтуер 2 години
- програмни продукти 2 години

Разходите за амортизация са включени в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи".

Избраният праг на същественост за нематериалните дълготрайни активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващи разходи свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията на материалните дълготрайни активи се начислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Сгради 25 години
- Машини 4 години
- Транспортни средства 10 години
- Автомобили 4 години
- Компютри 2 години
- Други 7 години

Печалбата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи".

Избраният праг на същественост за материалните дълготрайни активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.10. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за които могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци).

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелства индикират, че тяхната балансова стойност може да не бъде възстановена.

Индивидуалните активи или единиците, генериращи парични потоци, се преглеждат за наличие на индикации за обезценка на стойността им веднъж годишно към датата на изготвяне на баланса, както и тогава когато събития или промяна в обстоятелства показват, че преносната стойност на активите може да не бъде възстановена.

Когато възстановимата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, е по-ниска от съответната балансова стойност, последната следва да бъде намалена до размера на възстановимата стойност на актива. Това намаление представлява загуба от обезценка.

Всички други активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.11. **Финансови инструменти**

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.12. **Финансови активи**

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход ход на редове „Финансови разходи", „Финансови приходи" или „Други финансови позиции", с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи".

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи".

4.12.1. **Финансови пасиви**

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи" или „Финансови приходи".

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.13. **Материални запаси**

Материалните запаси включват материали, готова продукция, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.14. **Данъци върху дохода**

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за

периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

4.15. Пари и парични еквиваленти

Дружеството отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, Пари и парични еквиваленти по банкови сметки и депозити.

4.16. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденти

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.
В общи резерви се включват разпределени печалби и загуби от предходни години. Другите резерви са формирани от резерв от преоценка 1997 г. и от разпределение на печалба след решение на Общото събрание на акционерите на Дружеството.

В преоценъчния резерв се включва първоначалната преоценка на инвестиционен имот – част от сграда, която е отдадена под наем. След продажбата на имота той се трансформира в неразпределена печалба.

Финансовият резултат включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и загуби от минали периоди, посочени в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Задълженията за плащане на дивиденти на акционерите се включват на ред „Задължения към свързани лица" в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

4.17. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица" на база на

прогнозирани плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Всички разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала".

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала" по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.18. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за преструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за преструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за преструктуриране пред тези, които биха били засегнали. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

4.19. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност

при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.20.

4.19.1. **Отсрочени данъчни активи**

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. . Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.20. **Несигурност на счетоводните приблизителни оценки**

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.20.1. **Обезценка**

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.10). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.20.2. **Полезен живот на амортизируеми активи**

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2016 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 7 и 5. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.20.3. **Материални запаси**

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

5. Имоти, машини и съоръжения

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, представени във финансовия отчет към 31 декември, е изчислена както следва:

	Земя	Сгради и съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Разходи за придобиване на ДМА	Други	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв	'000 лв
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2016 г.	221	3 680	38 622	536	1 889	2 654	47 602
Новопридобити активи	-	-	-	-	2 260	-	2 260
Отписани активи	-	-	(408)	(51)	-	(107)	(566)
Трансфери	-	1 383	1 530	-	(3 293)	380	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	221	5 063	39 744	485	856	2 927	49 296
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2016 г.	-	(1 973)	(33 753)	(451)	-	(2 196)	(38 373)
Начислена амортизация	-	(249)	(2 042)	(35)	-	(211)	(2 537)
Отписана амортизация	-	-	408	51	-	107	566
Салдо към 31 декември 2016 г.	-	(2 222)	(35 387)	(435)	-	(2 300)	(40 344)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	221	2 841	4 357	50	856	627	8 952

	Земя	Сгради и съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Разходи за придобиване на ДМА	Други	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв	'000 лв
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2015 г.	221	3 317	36 995	498	398	2 463	43 892
Новопридобити активи	-	-	-	-	6 047	-	6 047
Отписани активи	-	(43)	(2 209)	(23)	-	(62)	(2 337)
Трансфери	-	406	3 836	61	(4 556)	253	-
Салдо към 31 декември 2015 г.	221	3 680	38 622	536	1 889	2 654	47 602
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2015 г.	-	(1 873)	(34 143)	(423)	-	(2 128)	(38 567)
Начислена амортизация	-	(129)	(1 819)	(51)	-	(130)	(2 129)
Отписана амортизация	-	29	2 209	23	-	62	2 323
Салдо към 31 декември 2015 г.	-	(1 973)	(33 753)	(451)	-	(2 196)	(38 373)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	221	1 707	4 869	85	1 889	458	9 229

Всички разходи за амортизация се включени в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи".

Имотите, машините и съоръженията, собственост на Дружеството, не са заложени като обезпечения по задължения.

Към 31.12.2016 г. Дружеството няма задължения за придобиване на активи.

6. Инвестиции в дъщерни дружества

Дружеството има следните инвестиции в дъщерни дружества:

	2016 '000 лв.	участие %	2015 '000 лв.	Участие %
Планзее МВ ЕООД	1 500	100	1 500	100
	1 500	100	1 500	100

Дружеството притежава 100 % от дяловете в капитала на ПЛАНЗЕЕ МВ ЕООД, Габрово, регистрирано на 01.06.1998 г. Дружеството е направило в ПЛАНЗЕЕ МВ ЕООД парична вноска в размер на 65 хил. лв. и непарична вноска под формата на дълготрайни материални активи, оценени от лицензирани оценители, съгласно разпоредбите на Търговския закон, в размер на 1 435 хил. лв.

Дъщерното дружеството е отразено във финансовия отчет на Дружеството по метода на себестойността.

През 2016 г. Дружеството е получило дивиденти в размер на 588 058,65 лв. (2015 г.: 485 774,98 лв.) чрез прихващане на задължения, виж пояснение 32.

7. Нематериални активи

Нематериалните активи на Дружеството включват придобити патенти и лицензи. Балансовата им стойност за текущия отчетен период може да бъде представена по следния начин:

	Софтуерни лицензи	Програмни продукти	Разходи за придобиване на нематериални активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2016 г.	49	977	157	1 183
Новопридобити активи	-	-	1 016	1 016
Отписани активи	-	(2)	-	(2)
Трансфери	-	1 173	(1 173)	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	49	2 148	-	2 197
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2016 г.	(49)	(565)	-	(614)
Начислена амортизация	-	(269)	-	(269)
Отписана амортизация	-	2	-	2
Салдо към 31 декември 2016 г.	(49)	(832)	-	(881)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	-	1 316	-	1 316

	Софтуерни лицензи	Програмни продукти	Разходи за придобиване на нематериални активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2015 г.	49	523	-	572
Новопридобити активи	-	-	611	611
Трансфери	-	454	(454)	-
Салдо към 31 декември 2015 г.	49	977	157	1 183
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2015 г.	(49)	(475)	-	(524)
Начислена амортизация	-	(90)	-	(90)
Салдо към 31 декември 2015 г.	(49)	(565)	-	(614)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	-	412	157	569

Всички разходи за амортизация са включени в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи". Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

8. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2016 г. '000 лв	Признати в печалбата или загубата '000 лв	31 декември 2016 г. '000 лв
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	67	12	79
Текущи активи			
Обезценка на материални запаси	(117)	32	(85)
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	(22)	(1)	(23)
Текущи пасиви			
Пенсионни задължения към персонала	(8)	3	(5)
Други провизии	-	(41)	(41)
Провизии за отпуски	(8)	3	(5)
Задължение към ръководен персонал	(24)	-	(24)
	(112)	8	(104)
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(179)		(183)
Отсрочени данъчни пасиви	67		79
Нетно отсрочени данъчни активи	(112)		(104)

Отсрочените данъци за сравнителния период 2015 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2015 г. '000 лв	**Признати в печалбата или загубата** '000 лв	31 декември 2015 г. '000 лв
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	55	12	67
Текущи активи			
Обезценка на материални запаси	(119)	2	(117)
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	(16)	(6)	(22)
Текущи пасиви			
Пенсионни задължения към персонала	(13)	5	(8)
Провизии за отпуски	(7)	(1)	(8)
Задължение към ръководен персонал	(24)	-	(24)
	(124)	12	(112)
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(179)		(179)
Отсрочени данъчни пасиви	55		67
Нетно отсрочени данъчни активи	(124)		(112)

Всички отсрочени данъчни активи и пасиви са включени в отчета за финансовото състояние.

9. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Материали	3 566	4 280
Продукция	7 838	6 678
Стоки	719	1 255
Незавършено производство	617	989
Натрупана обезценка	(845)	(1 167)
	11 895	12 035

През 2016 г. общо 9 354 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход за материални запаси (2015 г.: 9 773 хил. лв.).

Материалните запаси на Дружеството не са предоставяни като обезпечение на задължения.

През 2016 г. Дружеството е извършило анализ на материалните запаси, в следствие на което е извършило допълнителна обезценка в размер на 152 хил. лв. Намалението на разходите в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в предходни периоди, е в размер на 474 хил. лв.

При определянето на нетната продажна цена на материалните запаси ръководството използва възможно най-надеждната информация, която е налична към момента на извършване на преценката.

10. Търговски вземания

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Търговски вземания	1 251	841
	1 251	841

Всички търговски вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Дружеството са проверени за индикации за обезценка. Към 31.12.2016 г. и към 31.12.2015 г. няма начислени разходи за обезценка на търговски вземания.

Търговските вземания към 31 декември 2016 г. са както следва:

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
София Мед АД София	148	-
Пневматика Серта АД Кърджали	140	98
Капрони АД Казанлък	133	29
Монтюпе ЕООД Русе	78	43
ЮМТ Трейдинг ЕООД Казанлък	73	76
Komet Group GmbH Deutschland	71	56
Бъдещност АД Чирпан	60	78
М+С Хидравлик АД Казанлък	55	22
Кяшиф ЕООД Джебел	51	-
СКФ Берингс България ЕАД София	50	6
Накмаш 97 ООД Ботевград	49	24
LMT Fette Werkzeugtechnik Gmbh &Co KG	49	128
Екстра Тулс ЕООД Габрово	35	-
Идеал Стандарт Видима АД Севлиево	28	56
Steinstosser Deutschland	27	23
Джебел 96 ООД Джебел	27	18
Коловаг АД гр. Септември	23	39
Ваптех Енджиниъринг ЕООД София	14	29
ВСК Кентавър Дряново	11	-
Кирково ООД	10	8
Мултивак България ЕООД София	7	-
Магна Пауъртрейн ЕООД Пловдив	5	12
Палфингер България ЕООД Червен бряг	5	6
СИМ АД гр. Габрово	4	3
Жити АД Русе	4	-
ЗММ ООД Смолян	2	1
Стомана – Индъстри АД гр. Перник	-	7
МОНЕК ЮГ АД Кърджали	-	6
Тепростил АД София	-	2
Albrecht preazision GmbH&Co.KG Deutschland	-	2
Дружба АД гр.Разград	-	1
Металообработване и зъбопроизводство АД Ботевград	-	16
Други	92	52
	1 251	841

Възрастовата структура на необезценените търговски вземания с настъпил срок на плащане е следната:

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
До 1 месец	45	-
До 2 месеца	9	14
Над 2 месеца	22	42
	76	56

Неизискуемите търговски вземания (с ненастъпил падеж на плащане) за 2016 г. са в размер на 1 175 хил. лв., а за 2015 г. са в размер на 785 хил. лв.
Търговските вземания са дължими в различен срок в зависимост от договорните отношения с клиентите и не съдържат ефективна лихва.

Всички търговски вземания са обект на кредитен риск. Ръководството на Дружеството не идентифицира специфичен кредитен риск, тъй като търговските вземания се състоят от голям брой отделни клиенти.

11. Други вземания

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
ДДС за възстановяване	108	249
Предплатени разходи	16	15
Съдебни вземания	1	1
Други вземания	-	30
	125	295

12. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните компоненти:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв
Пари и парични еквиваленти в брой и в банки в:		
- български лева	863	907
- евро	2 599	4 222
- щатски долари	919	674
- английски лири	232	199
Краткосрочни депозити	-	404
Пари и парични еквиваленти	4 613	6 406

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти към 31.12.2016 г.

13. Собствен капитал

13.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 16 088 000 броя обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Дружеството.

	2016 брой	2015 брой
Издадени и напълно платени акции:		
- в началото на годината	16 088 000	16 088 000
Акции издадени и напълно платени към 31 декември	16 088 000	16 088 000

Списъкът на основните акционери на Дружеството е представен, както следва:

	31.12.2016		31.12.2015	
	Брой акции	%	**Брой акции**	%
Ceratizit S.A. Luxembourg	16 067 741	99,87	16 067 741	99,87
Христина Иванова Колева	11 618	0,07	11 618	0,07
Николай А. Налбантов	1 863	0,01	1 863	0,01
Димитър Пеев Димитров	1 836	0,01	1 836	0,01
Тодор Савев Хиков	1 823	0,01	1 823	0,01
Стефана Димитрова Ботева	1 447	0,01	1 447	0,01
Иванка Илиева Лалева	856	0,01	856	0,01
Георги Ангелов Страшилов	300		300	
Косьо Екимов Петров	223	0,01	223	0,01
Любомир Христов Попов	150		150	
Димитър Михайлов Сергеев	143		143	
	16 088 000	100	16 088 000	100

13.2. Други резерви

Всички суми са в '000 лв.	**Други резерви**
Салдо към 31 декември 2015 г.	2 032
Салдо към 31 декември 2016 г.	2 032

Към 31.12.2016 г. другите резерви се формират от резерв от преоценка 1997 г. и от разпределение на печалба след решение на Общото събрание на акционерите на Дружеството.

14. Възнаграждения на персонала

14.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Разходи за заплати	(6 369)	(6 300)
Разходи за социални осигуровки	(1 555)	(1 520)
Разходи за обезщетения при пенсиониране	(57)	(129)
	(7 981)	(7 949)

14.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Нетекущи:		
Провизии за обезщетение при пенсиониране	228	219
Нетекущи задължения към персонала	228	219
Текущи:		
Задължения за заплати към персонала	662	652
Задължения за социални осигуровки	209	198
Задължения по неизползвани отпуски на персонала	45	66
Провизии за обезщетение при пенсиониране	47	84
Текущи задължения към персонала	963	1 000

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2017 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица" на база на прогнозирани плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Настоящата стойност на дължимите обезщетенията при пенсиониране е изчислена по следния начин:

	Лихвен процент	**До 1 година** '000 лв	**От 2 - 5 години** '000 лв	**Общо** '000 лв
Към 31 декември 2016 г.				
Дължими обезщетения		47	233	280
Сконто	1%	-	(5)	(5)
Дисконтирани парични потоци		47	228	275
Към 31 декември 2015 г.				
Дължими обезщетения		84	237	321
Сконто	2%	-	(18)	(18)
Дисконтирани парични потоци		84	219	303

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	303	292
Увеличение на провизиите в резултат на служители, навършващи възрастта за пенсионирани в следващите пет години	40	109
Увеличение на провизиите в резултат на промени в сконтовия процент	20	-
(Намаление)/ Увеличение на провизиите в резултат на промени в брутната заплата на персонала	(4)	20
Изплатени обезщетения на персонала	(84)	(118)
Провизии за пенсиониране в края на годината	275	303

15. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв
TECNO TEAM GMBH Austria	59	17
STA Separatoren Technik Deutschland	17	-
Формула Ф ЕООД Габрово	14	7
ТАХОГРАФИ "ВЕНЦИ" ЕООД Габрово	13	11
СИТИГАЗ БЪЛГАРИЯ ЕАД София	13	9
Schmolz – Bickenbach Deutschland	11	6
Ковинтрейд България ЕООД София	6	-
ЮМТ - ТРЕЙДИНГ ЕООД Казанлък	6	6
3М България ЕООД София	6	-
Zerneri Acciai SpA Italia	5	-
Техноинг ЕООД Варна	4	-
DHL Express Germany GmbH Deutschland	3	-
Stotz Feinmesstechnik GmbH Deutschland	3	-
Месер България ЕООД София	2	-
Арсенал АД Казанлък	2	-
BOTEK Prezisionsbohrtechnik Gmbh Deutschland	-	2
ГУДЕКС АД Пловдив	-	4
Walter AG	-	6
СИГНУМ ЕООД Пловдив	-	10
WERNER MITSCHELE GmbH Deutschland	-	18
Други	21	20
	185	116

16. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв
Начислени разходи за текущия период	542	142
Задължения за ДДС в Германия	278	292
Задължения за ДДФЛ	88	86
Задължения за данък върху разходите	9	4
	917	524

17. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Приходи от продажба на продукция	33 332	33 705
Приходи от продажба на стоки	6 490	4 523
Приходи от предоставяне на услуги	5 449	5 661
	45 271	43 889

18. Други приходи

Другите приходи на Дружеството включват:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Приходи от продажба на материали	461	682
Приходи от транспортни услуги	207	159
Приходи от продажба на отпадъци	143	181
Приходи от наеми	15	17
Приходи от други продажби	373	175
	1 199	1 214

19. **Разходи за материали**

Разходите за материали включват:

	2016 '000 **лв.**	2015 '000 **лв.**
Материали	(7 583)	(7 672)
Ел. енергия	(1 049)	(1 121)
Амбалажни материали	(251)	(298)
Резервни части	(251)	(416)
Вода	(107)	(114)
Канцеларски материали	(42)	(41)
Други	(71)	(111)
	(9 354)	(9 773)

20. **Разходи за външни услуги**

Разходите за външни услуги включват:

	2016 '000 **лв**	2015 '000 **лв**
Услуги от Планзее МВ ЕООД	(4 506)	(4 611)
Административни, логистични и застрахователни разходи в Групата	(756)	(719)
Разходи за ремонт	(536)	(581)
Разходи за транспорт	(166)	(242)
Разходи за почистване	(134)	(115)
Данъци и такси	(79)	(139)
Разходи за компютърни системи	(75)	-
Разходи за служебни пътувания	(64)	(61)
Разходи за застраховки	(42)	(41)
Разходи за куриерски услуги	(34)	(26)
Разходи за съобщителни връзки	(15)	(18)
Други	(590)	(417)
	(6 997)	(6 970)

Възнаграждението за независим финансов одит на индивидуален и консолидиран финансови отчети за 2016 г., съгласно сключен договор е в размер на 44 хил. лв. с ДДС.

21. **Други разходи**

Другите разходи на Дружеството включват:

	2016 '000 **лв.**	2015 '000 **лв.**
Транспорт по износ	(169)	(184)
Обезценка на материални запаси	(152)	(356)
Командировки	(41)	(32)
Обяви, реклами и панаири	(13)	(6)
Брак	(4)	(74)
Други разходи	(774)	(246)
	(1 153)	(898)

22. **Печалба от продажба на нетекущи активи**

	2016 '000 **лв**	2015 '000 **лв**
Приходи от продажба	85	1 048
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(11)	(65)
Печалба от продажба на нетекущи активи	74	983

23. **Приходи от лихви**

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016 '000 **лв.**	2015 '000 **лв.**
Приходи от лихви по предоставени заеми	191	414
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	-	4
	191	418

24. **Приходи от дивиденти**

През 2016 г. Дружеството е получило 588 хил. лв. дивидент от дъщерното предприятие Планзее МВ ЕООД (2015 г.: 486 хил. лв.).

25. Други финансови позиции, нетно

Другите финансови приходи и разходи включват:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	(128)	(148)
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	142	245
Банкови такси	(18)	(21)
	(4)	76

26. Разходи от данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (2015 г.: 10 %) и действително признатите данъчните разходи в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход могат да бъдат равнени както следва:

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Печалба преди данъчно облагане	14 450	15 809
Данъчна ставка	10 %	10 %
Очакван разход за данък	(1 445)	(1 581)
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане		
- Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	417	399
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:		
- Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(400)	(316)
Текущ разход за данък	(1 428)	(1 498)
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи в резултат от:		
- Възникване и обратно проявление на временни разлики	(8)	(12)
Разходи за данъци върху дохода	(1 436)	(1 510)

Вижте Пояснение 8 по отношение на отсрочените данъчни активи и пасиви.

27. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на Дружеството.

Средно-претегленият брой акции, използван за изчисляването на основният доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2016 **лв.**	2015 **лв.**
Печалба, подлежаща на разпределение	13 013 670	14 299 033
Среднопретеглен брой акции	16 088 000	16 088 000
Основният доход на акция (в лева за акция)	0,81	0,89

28. Дивиденти

През 2016 г. Дружеството е изплатило на своите акционери дивиденти в размер на 14 299 033 лв. (2015 г.: 15 019 084 лв.). Тази сума представлява плащане в размер на 0,89 лв. на акция (2015 г.: 0,93 лв.).

29. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците, едно дъщерно дружество, други свързани лица под общ контрол и ключов управленски персонал на Дружеството. Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните взаимоотношения се извършват обикновено с прихващане и преводи по банков път.

29.1. Сделки със собствениците

Дружеството осъществява сделки с мажоритарния акционер Ceratizit S.A. – Люксембург, както следва:

	2016 ‘000 **лв.**	2015 ‘000 **лв.**
Покупка на основни, спомагателни материали, резервни части и услуги от Ceratizit S.A., Люксембург	158	86
Отпуснати заеми на Ceratizit S.A., Люксембург	12 713	-
Погасени заеми от Ceratizit S.A., Люксембург	9 388	
Приход от лихви от Ceratizit S.A., Люксембург	191	414
Дивиденти на Ceratizit S.A., Люксембург	14 281	15 000

29.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Покупка на ДМА от:		
- Ceratizit Austria GmbH	1	95
- Plansee Group Service GmbH, Австрия	972	395
	973	490
Покупка на стоки от:		
- Ceratizit GmbH, Австрия	2 959	3 141
- WNT GmbH, Германия	503	403
- Ceratizit S.A.R.L., Люксембург	78	174
- CB Ceratizit Luxembourg SA	244	140
- Ceratizit Hitzacker Gmbh, Германия	9	28
- Ceratizit Italia S.p.A., Италия	61	72
- Ceratizit Deuschland GmbH, Германия	22	34
- Plansee SE, Австрия	16	-
- Günther Wirth Hartmetallwerkzeuge Betriebs-GmbH	108	-
	4 000	3 992
Покупка на основни, спомагателни материали, резервни части и услуги от:		
- Ceratizit Austria GmbH	2 866	2 455
- WNT GmbH, Германия	1 140	1 014
- Ceratizit Logistik GmbH, Германия	606	653
- Plansee Tungsten Allois-Cime Bocuze S A, Франция	554	338
- Plansee SE, Австрия	2	-
- Ceratizit Deuschland GmbH, Германия	-	2
- Plansee Group Service GmbH, Австрия	8	41
	5 176	4 503
Продажба на продукция и материали на:		
- WNT GmbH, Германия	16 811	16 747
- Plansee SE, Австрия	4 504	4 612
- Ceratizit Austria GmbH	5 585	5 400
- Ceratizit Deuschland GmbH, Германия	1 692	2 245
- Ceratizit S.A.R.L., Люксембург	5 858	3 950
- Ceratizit Italia S.p.A., Италия	1 722	1 569
- CB Ceratizit Luxembourg SA	1 102	1 311
- Ceratizit UK Ltd, Англия	49	59
- Ceratizit Nederland B.V.	320	307
- Ceratizit Iberika, Испания	10	368
- Plansee Composite Materials Gmbh	-	12
- WNT UK Ltd, Англия	20	4
- WNT Iberika Herramientas de Precision SL, Испания	-	9
- WNT France SAS, Франция	2	1
- WNT Italia SpA, Италия	-	1
- WNT Skandinavia AB	1	-
- WNT Ceska Republika S.R.O., Чехия	3	3
	37 679	36 598

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Продажба на стоки на:		
- WNT GmbH, Германия	30	73
- Ceratizit Austria GmbH	33	45
- Ceratizit Deuschland GmbH, Германия	14	18
- Ceratizit Italia S.p.A., Италия	8	16
- Ceratizit S.A.R.L., Люксембург	5	14
- Ceratizit UK Ltd, Англия	-	1
- CB Ceratizit Luxembourg SA	1	12
- WNT Iberika, Испания	-	1
- WNT UK Ltd, Англия	1	1
- WNT Polska SP.Z.O.O., Полша	-	1
- WNT Ceska Republika S.R.O., Чехия	-	1
- Ceratizit Nederlandia B.V.	1	2
- Ceratizit Iberika, Испания	-	4
	93	189
Продажба на транспортни услуги на:		
- Plansee SE, Австрия	50	57
- WNT GmbH, Германия	39	47
- Ceratizit GmbH, Австрия	24	37
- Ceratizit Deuschland GmbH, Германия	-	3
- Ceratizit S.A.R.L., Люксембург	9	12
- Ceratizit Italia S.p.A., Италия	2	1
	124	157

29.3. Сделки с дъщерни предприятия

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Продажба на материали, дълготрайни активи, продукция и услуги на Планзее МВ ЕООД:		
- продажба на материали	371	597
- продажба на услуги	907	970
- продажба на дълготрайни материални активи	20	65
- продажба на продукция	14	12
- продажба на стоки	118	-
- наем за ДМА	2	5
	1 432	1 649
Покупки на услуги и материали от Планзее МВ ЕООД:		
- услуги	4 506	4 622
- материали	8	8
- дълготрайни материални активи	-	8
	4 514	4 638

29.4. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Управителния съвет и ръководителите на Обособените производства. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	229	229
Разходи за социални осигуровки	8	10

30. Разчети със свързани лица в края на годината

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Текущи		
Вземания от собственици:		
- Ceratizit S.A., Люксембург (отпуснати заеми)	6 845	3 520
- Ceratizit S.A., Люксембург	11	15
	6 856	3 535
Вземания от други свързани лица под общ контрол:		
- Ceratizit Austria GmbH	1 028	873
- WNT GmbH, Германия	3 275	4 928
- Ceratizit Italia S.p.A., Италия	293	307
- Ceratizit Deuschland GmbH, Германия	-	378
- Ceratizit S.A.R.L., Люксембург	488	672
- Ceratizit Nederland B.V.	18	18
- Ceratizit UK Ltd, Англия	7	3
- Ceratizit Iberika, Испания	-	33
- CB Ceratizit Luxembourg SA	520	480
- Plansee SE, Австрия	816	624
- WNT Iberika Herramientas de Precision SL, Испания	-	3
- WNT Ceska Republika S.R.O., Чехия	1	2
- WNT UK Ltd, Англия	3	1
	6 449	8 322
Общо текущи вземания от свързани лица	13 305	11 857

Текущи		
Задължения към собственици:		
- Ceratizit S.A., Люксембург	36	16
	36	16
Задължения към дъщерни предприятия:		
- Планзее МВ ЕООД, Габрово	1 370	856
	1 370	856
Задължения към други свързани лица под общ контрол:		
- Ceratizit Austria GmbH	921	855
- WNT GmbH, Германия	344	206
- Ceratizit Logistik GmbH, Германия	67	108
- Ceratizit S.A.R.L., Люксембург	4	11
- CB Ceratizit Luxembourg SA	104	5
- Ceratizit Deuschland GmbH, Германия	22	13
- Ceratizit Hitzacker GmbH, Германия	2	-
- Plansee Group Service GmbH, Австрия	105	124
- Günther Wirth Hartmetallwerkzeuge Betriebs-GmbH	44	-
- Cime Bocuze S.A.S.,Франция	151	30
- Ceratizit Italia S.p.A., Италия	8	6
- Ceratizit Iberika, Испания	1	-
	1 773	1 358
Общо текущи задължения към свързани лица	3 179	2 230

Дружеството е отпуснало два заема на Ceratizit S.A., Люксембург, които не са погасени към 31.12.2016 г. Първият заем е отпуснат на 16.09.2016 г. в рамер на 1 500 хил. евро, при лихвен процент от 3-месечен EURIBOR плюс надбавка от 3 %. Вторият заем е отпуснат на 16.12.2016 г. в рамер на 2 000 хил. евро, при лихвен процент от 3-месечен EURIBOR плюс надбавка от 3 %. И двата заема са с максимален срок на погасяване до две години от датата на предоставяне, но е предвидено предсрочно погасяване по всяко време по искане на Дружеството, поради което са ппредставени като текущи. Дружеството не е получило обезпечение по предоставените заеми.

31. **Условни активи и пасиви**

Цератицит България АД е ответник по гр. д. 10057/2012 г. на ОС – Габрово, заведено по искова молба на Ей Ай Джи Юръп. Ей Ай Джи Юръп е застраховател и е завел иск срещу Цератицит България АД, във връзка с вреди, които се твърди, че са били претърпени от произведена продукция. Към датата на изготвяне на финасовия отчет, Дружеството е подписало извънсъдебно споразумение с ответника за прекратяване на делото. Разходите за уреждане на споразумението са включени във финансовия отчет на Дружеството към 31.12.2016 г.

32. Безналични сделки

През 2016 г. Дружеството е осъществило следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Дружеството е продало имоти, машини и съоръжения в размер на 20 хил. лв. на дъщерното си предприятие чрез прихващане на задължения.
- Дружеството е реализирало приход от дивиденти от дъщерни предприятия в размер на 588 хил. лв. чрез прихващане на задължения.
- Дружеството е получило погашения по отпуснати заеми за общо 9 388 хил. лв. (4 800 хил. евро), отпуснати на Цератицит Люксембург срещу дължимия дивидент.

33. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска
Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество с управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дейността на Дружеството създава предпоставки за излагането на валутен, кредитен и лихвен риск. Въпреки това Дружеството не използва финансови инструменти за намаляването на финансовите рискове.

33.1. Анализ на пазарния риск

33.1.1. Валутен риск

Голяма част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Дружеството са в евро и малък дял в щатски долари. През изминалата година промените във валутния курс са имали незначително влияние върху Дружеството.

33.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на Баланса, както е посочено по-долу:

	2016 '000 лв	2015 '000 лв
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Пари и парични еквиваленти	4 613	6 406
Търговски и вземания от свързани лица	14 556	12 698
Балансова стойност	19 169	19 104

Дружеството редовно следи за неизпълнение на задълженията на клиентите и на други контрагенти към Дружеството, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или отчети на клиентите и други контрагенти. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.
Търговските и другите вземания на Дружеството се управляват активно от ръководството, така че да се избегне концентрацията на кредитен риск.
Дружеството няма обезпечения, държани като гаранция за финансовите си активи.
Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2016 '000 **лв.**	2015 '000 **лв.**
До 1 месец	45	-
До 2 месеца	9	14
Над 2 месеца	22	42
Общо	76	56

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Кредитният риск относно Пари и парични еквиваленти и други краткосрочни финансови активи се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

33.3. Анализ на ликвидния риск

Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства като внимателно следи плащанията, както входящите и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Дружеството държи пари в брой в минимално количество, тъй като ежедневните разплащания с контрагентите стават по банков път.
Към 31 декември 2016 г. падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени както следва:

31 **декември** 2016 **г.**	**Текущи** **До** 1 **година** '000 **лв**
Търговски задължения	185
Други задължения	518
Задължения към свързани лица	3 179
	3 882

Към 31 декември 2015 г. падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени както следва:

31 декември 2015 г.	Текущи До 1 година '000 лв
Търговски задължения	116
Други задължения	142
Задължения към свързани лица	2 230
	2 488

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск
При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните Пари и парични еквиваленти и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

33.4. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	**Пояснение**	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Кредити и вземания:			
Търговски и вземания от свързани лица	11, 30	14 556	12 698
Пари и парични еквиваленти	12	4 613	6 406
		19 169	19 104

Финансови пасиви	**Пояснение**	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Текущи пасиви:			
Търговски, други задължения и задължения към свързани лица	15, 16, 30	3 882	2 488
		3 882	2 488

34. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите.

· като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на основата на съотношението капитал към нетен дълг.
Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.
Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

	2016 '000 **лв**	2015 '000 **лв**
Собствен капитал	37 461	38 746
Дълг	5 600	4 098
- Пари и парични еквиваленти	(4 613)	(6 406)
Нетен дълг	987	(2 308)
Съотношение на собствен капитал към нетен дълг	38 : 1	(17 : 1)

35. **Събития след края на отчетния период**

Габровският окръжен съде издал Определение на 20.02.2017 г., с което делото, заведено срещу Дружеството от Ей Ай Джи Юръп се прекратявана на база оттегляне на иска и постигнато извънсъдебно споразумение между страните.

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

36. **Одобрение на финансовия отчет**

Финансовият отчет към 31 декември 2016 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 06.03.2017 г.